

INFORME DE TROBADA PRESENCIAL

1. NOM DE LA TROBADA:

SESSIÓ DE DEBAT OBERTA A ENTITATS I CIUTADANIA

2. DATA I LLOC DE LA TROBADA:

Dijous, 5 de novembre de 2020, de 17:00 a 19:00h online via Zoom

3. NOMBRE DE PERSONES PARTICIPANTS:

El total de persones participants al taller ha estat de: 13

4. ORDRE DEL DIA

(5') Presentació institucional i contextualització. *Ajuntament de Barcelona.*

(15') Presentació dels resultats provisionals de la diagnosi del nou Pla Intercultural de Barcelona.

(5') Distribució de les persones participants en grups

- S'assignarà a cada una de les persones participants a una sala virtual perquè puguin adreçar-se amb l'enllaç que se'ls facilitarà en el mateix moment.
- Com participarem a la sessió?

(80') Treball grupal:

- (20') Aportacions a la diagnosi presentada:
- (60') Identificar i valorar línies d'actuació per incorporar al nou Pla Intercultural de Barcelona

(15') Plenari. Presentació de les propostes aportades per cada un dels grups

(2') Cloenda.

5. PRESENTACIÓ DEL PROCÉS PARTICIPATIU PER L'ELABORACIÓ DEL NOU PLA BARCELONA INTERCULTURALITAT

La Gerència de Cultura, Educació, Ciència i Comunitat, concretament des del Departament d'Interculturalitat i Pluralisme religiós de l'Ajuntament de Barcelona promou un procés de participació per elaborar el nou Pla Barcelona Interculturalitat el qual es remunta al 2010 en què es va definir un marc estratègic sobre com incorporar els principis interculturals en el conjunt de les polítiques municipals.

La mirada estratègica del Pla 2010 s'ha mostrat exitosa i el propi Consell d'Europa ha assumit els principis que es van definir com el pilar de l'enfocament intercultural i com una referència per ciutats de diversos països, no només europeus. Tanmateix, el context de ciutat i de societat no és el mateix i les accions proposades, la dimensió operativa del Pla, tampoc ho pot ser.

L'enfocament intercultural parteix d'una aposta clara per tres principis:

- **L'Equitat i NO discriminació** per aconseguir una igualtat real de drets, deures i oportunitats.
- El **reconeixement de la diversitat** en un sentit ampli com una realitat estructural i que comporta oportunitats i complexitats que cal abordar de manera proactiva.
- La importància de promoure la **interacció positiva i el diàleg intercultural** des de la igualtat, i poder generar vincles i sentits de pertinença compartits.

Les **polítiques interculturals van destinades al conjunt de la ciutadania**, i en aquest procés d'elaboració del nou Pla és fonamental, per tant, la implicació del conjunt d'àrees municipals i dels districtes, de la xarxa associativa i de la ciutadania en general. En un context de major complexitat i diversitat socio-cultural, generar un entorn que promogui l'equitat i la No discriminació, el reconeixement de la diversitat, la cohesió i que al mateix temps aprofiti les oportunitats que es deriven de la diversitat a tots els nivells, és una responsabilitat compartida.

Per a més informació del procés participatiu i per fer seguiment de les propostes sorgides de la sessió es pot consultar: <https://www.decidim.barcelona/>

6. BREU DESCRIPCIÓ DEL DESENVOLUPAMENT DEL DEBAT

(METODOLOGIA, NOMBRE DE GRUPS CREATS, TEMÀTIQUES TRACTADES, ETC.)

S'ha desenvolupat una sessió de debat oberta a entitats i ciutadania.

Estructura de la sessió

- 17:00: Validació inscripcions
- 17:05: Presentació institucional i contextualització. *Ajuntament de Barcelona.*

- 17:10 Presentació dels resultats provisionals de la diagnosi del nou Pla Intercultural de Barcelona. *EDAS_ppt*
- 17:15 Distribució de les persones participants en 2 grups (*EDAS*)
- 17:20 Treball grupal per debatre els continguts de la diagnosi i de propostes de línies d'actuació:
  - 17:20 Roda de presentacions i aportacions a la diagnosi presentada
  - 17:40 Identificació i valoració de línies d'actuació per incorporar al nou Pla Intercultural de Barcelona
- 18:45 Plenari. Presentació de les propostes aportades per cada un dels grups (*EDAS*)
- 19:00 Cloenda. *EDAS*

Part deliberativa de la sessió: Plantejament del debat i dinàmica seguida

La sessió s'ha dividit en dos moments:

Un **primer moment** de validació de la diagnosi i la identificació dels principals reptes i prioritats de la interculturalitat, en relació a:

- A àmbits específics com l'educació, l'economia i el treball, la cultura, l'urbanisme-espai públic i l'habitatge...
- A la igualtat real de drets i d'oportunitats socials de totes les persones
- A l'evolució de la convivència a la ciutat en els darrers anys

Un **segon moment** on s'han plantejat les següents qüestions a debatre:

- En quina mesura les actuacions municipals s'han encaminat a:
  - El reconeixement de la diversitat socio-cultural
  - La interacció i el diàleg intercultural
  - La igualtat de drets i oportunitats
- Quines actuacions caldria impulsar per avançar cap a una **igualtat real de drets, oportunitats socials i la No discriminació?**
- Quines actuacions serien necessàries per reforçar el reconeixement i **posar en valor la diversitat?**
- Quines actuacions facilitarien **la interacció i el diàleg intercultural** entre persones de diferents perfils i orígens?
- Quins factors afavoreixen i dificulten cada un d'aquests principis?

Posada en comú i tancament de la sessió

Un cop finalitzat el debat als grups, les persones participants s'han reunit en plenari, en el qual les referents tècniques d'EDAS han fet un resum dels principals aspectes treballats a cada grup, donant per tancada la sessió a la finalització d'aquest.

7. PROPOSTES REALITZADES DURANT LA TROBADA

GRUP 1:

El debat al grup ha permès recollir reflexions i propostes d'actuació relacionades amb els següents aspectes:

Sobre el nou Pla d'Interculturalitat i el document de diagnosi:

- Posar en valor i fomentar la interculturalitat i el coneixement mutu, entenent-la com a oportunitat i riquesa cultural, no com una amenaça.
- Diversitat i reconeixement de les desigualtats com a eix transversal, el que suposa la implementació de mesures per a visibilitzar i integrar la diversitat a tots els àmbits de la ciutat.
- Canvi de paradigma i de percepció sobre la immigració i la interculturalitat, erradicant la discriminació de la diversitat, tant en l'àmbit interpersonal/social com institucional.
- En l'antic Pla Barcelona Intercultural s'ha treballat molt per avançar en el reconeixement de la diversitat i la interacció positiva, però no s'han invertit tants esforços en l'eix d'accés de drets i oportunitats real i efectiva. El reconeixement de la interculturalitat no comporta automàticament l'accés de drets i oportunitats (dificultats per tenir cita prèvia per obtenir el NIE, per l'homologació de títols universitaris... són un obstacle enorme per buscar feina, exercir la seva professió, per obrir un compte bancari).
- Rol actiu de l'Ajuntament en la no-discriminació institucional, l'acolliment de les persones migrants, en la defensa de l'accés als seus drets i en l'oferta de recursos.
- Perspectiva occidental a l'hora d'implementar mesures, actuar i demanar documentació, tràmits, etc. Avui en dia, i encara més amb la situació de pandèmia, tot és telemàtic, no tothom i especialment entre la població d'orígens diversos, disposen dels recursos que es consideren essencials a Europa.
- Garantir l'accés als drets de les persones migrades: educació, salut, habitatge, treball. Barreres per arribar a tenir accés a les mateixes oportunitats (educatives i laborals, principalment).

- Ser conscient que la garantia de drets (alfabetització, per exemple) és una responsabilitat pública, i no es pot sobrecarregar a la societat civil organitzada, perquè estan sobrepassades i, actualment, no tenen els recursos suficients per fer front a totes les demandes.
- Generar un pont de cooperació i col·laboració estreta i constant entre l'Administració (Ajuntament de Barcelona) i el teixit associatiu de la ciutat. Cal que l'Ajuntament sigui permeable a tot allò que s'està fent des de les entitats, per incorporar-les i assentar aquestes bases teòriques (sobre les desigualtats per raó d'origen o cultura i sobre el concepte d'interculturalitat) en les polítiques públiques municipals que poden, eventualment, generar un canvi i ser transformadores, tenint sempre present que són processos lents i que, per tant, són estratègies a llarg termini.

Sobre la situació actual i els reptes de la interculturalitat a la ciutat:

- Trencar amb els processos de segregació escolar, en l'àmbit d'educació, i guetització, en l'àmbit d'habitatge.
- Reconèixer que ni l'analfabetisme ni l'analfabetisme funcional està erradicat. S'ha de considerar l'accés de les persones adultes a poder disposar d'alfabetització i formació de qualitat, i així adquirir les competències necessàries per poder accedir al mercat de treball. L'accés al dret a l'educació/formació i treball és fonamental i s'ha de garantir des de l'Ajuntament (que té el 40% del consorci d'educació).

Títol de la proposta	Descripció de la proposta
Espais de convivència i interacció positiva	Obrir i fomentar els espais i activitats de convivència, d'interacció positiva i coneixement mutu.
Garantir l'accés als espais de presa de decisions de l'administració pública de persones d'origen divers	Crear referents públics (docents, a l'Administració), la diversitat ha de ser present a tots els espais de la quotidianitat també per garantir l'accés als espais de presa de decisions. Una manera d'aconseguir-ho és integrant segones generacions de migrants a la plantilla de persones treballadores de les administracions públiques i serveis públics perquè poden ajudar i, alhora, poden ser referents per a la població d'origen divers.
Més recursos per a formació	Augmentar els recursos destinats a la formació i l'alfabetització de persones migrades.
Difusió de les escoles d'adults com a centres formatius	Promoció i difusió de les escoles d'adults com a centres formatius per tal que no restin infrautilitzades.
Formació interna en interculturalitat	Formació interna en interculturalitat de TOT el personal que treballa al servei de la societat a través de l'Administració Pública, incloent-hi el cos policial (per evitar situacions d'identificació basades en determinats perfils ètnics). Aquesta proposta s'entén com un primer

Títol de la proposta	Descripció de la proposta
	pas per evitar la discriminació institucional.
Desburocratització de tràmits	La burocratització de tràmits provoca discriminació institucional. Un primer pas, doncs, seria la desburocratització/simplificació i agilització de tràmits i d'obtenció de cita prèvia, ja que escurçar els temps d'irregularitat suposa accelerar l'accés a la resta drets. Es parla sobretot de les dificultats burocràtiques que suposa l'obtenció del NIE.
Serveis d'acompanyament, d'assessorament i de mediadores culturals oferts per l'Ajuntament de Barcelona	Ofertir serveis d'acompanyament, d'assessorament i de mediadores culturals a tots els serveis públics (centres de salut, escolars...) per no deixar a fora a moltes de les famílies migrants (que no coneixen o no dominen la llengua). Actualment, són les associacions qui desenvolupen aquestes funcions.
Més subvencions per entitats que ofereixen serveis d'acompanyament, assessorament i formació	Reforçar i treballar la relació de col·laboració i incrementar les ajudes/subvencions de l'Ajuntament cap a les associacions de la societat civil que treballen a peu de carrer amb i per les necessitats de persones migrades, oferint serveis d'assessorament, acompanyament i formació.
Canvi en l'estratègia de comunicació i posicionament de l'Ajuntament de Barcelona i altres associacions, respecte a l'accés de drets de les persones d'origen divers	Canvi en l'estratègia de comunicació i posicionament tant de l'Ajuntament de Barcelona com d'associacions/mobilitzacions municipals potents (Xarxa Barcelona Antirumors, per exemple), les quals estan únicament centrades en el reconeixement de la interculturalitat i la no discriminació i o estereotipació de les persones d'origen divers. La defensa dels drets i de l'accés als drets ha de ser objectiu clar i principal d'aquestes organitzacions (institucionals i socials), pel que cal que la seva estratègia d'actuació es focalitzi en pressionar a les institucions estatals i aconseguir incloure l'accés als drets i la lluita contra el racisme(que, actualment, no es respecta amb l'actual Llei d'Estrangeria, per exemple) en l'agenda política estatal i/o agenda mediàtica. És a dir, aprofitar i utilitzar aquests espais de difusió i institucionals ja existents per pressionar i reivindicar els drets de les persones migrades, per tal de donar veu als problemes -avui dia, invisibilitzats- de les persones migrades.
Adequar, segons la situació de cada barri/districte, els criteris de competències lingüístiques en els processos de selecció de l'Ajuntament de Barcelona	Requerir les competències lingüístiques/parla d'idiomes (sobretot de les que són presents en el barri) en el cos funcionari de tots els serveis de l'Ajuntament i serveis públics. D'aquesta manera les persones migrades no es topen amb la barrera lingüística a l'hora d'accedir a un servei fonamental (salut, educació...).
Més habitatge social i més accions positives en l'àmbit de l'habitatge destinades a persones migrants	Generar més habitatge social i implementar mesures d'acció positives per a les persones migrants, tenint en compte que es troben totalment desarrelades de la seva xarxa comunitària/familiar/de suport d'origen i que són víctimes del racisme amb el qual actuen les agències

Títol de la proposta	Descripció de la proposta
	immobiliàries. Les condicions materials de vida tenen un impacte enorme en el procés formatiu i de recerca de feina, en l'acompanyament que es pot fer a l'escolaritat dels fills/es, en la salut (física i mental), etc.
Garantir l'accés als drets de les persones migrades i eliminar barreres d'accés	Garantir l'accés als drets de les persones migrades: educació, salut, habitatge, treball i eliminar les barreres per tenir accés a les mateixes oportunitats. El que requereix la necessitat de recollir les dificultats d'accés en els diferents àmbits, fent un diagnòstic previ a la intervenció. recollir les dificultats d'accés en els diferents àmbits, fent un diagnòstic previ a la intervenció.
Més permeabilitat de l'Ajuntament als discursos d'interculturalitat.	Incrementar la permeabilitat de l'Ajuntament als nous discursos i narratives en relació a la interculturalitat del teixit associatiu i els moviments socials.
Detectar, analitzar (elaborant informes) de totes les barreres d'accés als espais i recursos municipals.	Detectar, analitzar (elaborant informes) de totes les barreres d'accés als espais i recursos municipals.

Total de propostes realitzades

14

GRUP 2:

El debat al grup ha permès recollir reflexions i propostes d'actuació relacionades amb els següents aspectes:

Sobre el nou Pla d'Interculturalitat i el document de diagnosi:

- El principal repte d'aquest nou Pla ha de ser la transversalització de la interculturalitat en les polítiques municipals que revolucionin l'Ajuntament i la ciutat.

Sobre la situació actual de les polítiques municipals i la interculturalitat a la ciutat:

- Es parteix d'unes desigualtats estructurals que discriminen i neguen drets de ciutadania a les persones segons el seu origen de naixement. La Llei d'Estrangeria limita els drets de ciutadania de la població estrangera i extracomunitària.
- Es detecta un augment i normalització d'actituds islamofòbiques i racistes que pateixen les dones musulmanes. Hi ha entitats que estan treballant per denunciar i fer visible aquesta doble discriminació, per ser musulmanes i per ser dones.
- La població de Barcelona originària dels països de Centreamèrica han emigrat fugint de contextos de molta violència. Aquest fet ha generat un estereotip i s'etiqueta de violenta a tota la comunitat.

- Els bancs i les entitats financeres tradicionals no incorporen una mirada intercultural en els seus productes i es generen situacions d'abús financer segons l'origen de les persones. No es té en compte les tradicions financeres i culturals de les persones musulmanes, ja que per exemple, la tradició financera de l'Islam els obliga a l'accés de crèdit sense interessos. Aquest fet discrimina a la comunitat musulmana en l'accés al crèdit bancari i accentua una desigualtat econòmica respecte a la resta de la població. Tampoc es deixa obrir un compte bancari a les persones sense regularitzar la seva situació. Per donar resposta davant aquests abusos i com a alternativa social al model bancari tradicional han aparegut iniciatives financeres en l'àmbit de l'economia social i solidària com per exemple la Cooperativa Halal que ofereix productes financers socialment responsables com la Hipoteca Solidària.
- En els barris de la franja Besòs han augmentat les desigualtats socials i els discursos xenòfobs en els darrers anys. La situació s'ha accentuat encara més amb els efectes de la crisi econòmica que està generant la pandèmia de la COVID-19 i que està afectant d'una manera més dura als barris més populars.
- En aquests barris es detecta una bretxa tecnològica que s'accentua en les comunitats d'origens diversos i que ha generat més desigualtat en l'accés als recursos públics. Es posa l'exemple de l'afectació sobre una part de la població jove d'aquests barris que han tingut moltes dificultats per rebre informació i per tramitar a temps les inscripcions en els centres educatius i altres recursos públics.
- Creixen els rumors i els estereotips sobre la població d'origens diversos a la Trinitat Vella. S'està generant, al voltant de les ocupacions d'habitatges i sobre els menors no acompanyats (MENA), una imatge conflictiva de la gent jove d'origen marroquí i s'etiqueta a qualsevol jove o grup de joves d'aquesta comunitat com a conflictius.
- Els espais municipals de participació no són representatius de la diversitat sociocultural de la ciutat. S'apunta que la mateixa concepció de la participació ciutadana i els seus espais no incorpora la perspectiva intercultural ni altres mirades i maneres de fer d'altres contextos socioculturals.

Títol de la proposta	Descripció de la proposta
Referents educatius.	Projectes que facin visibles a persones d'origens o contextos socioculturals diversos que per la seva formació o trajectòria professional puguin ser referents educatius per la infància i la gent jove
Espais de diàleg interreligiós i d'implicació comunitària	Promoure espais per al diàleg interreligiós i per la implicació de les diferents comunitats religioses en les xarxes i dinàmiques comunitàries dels barris de la ciutat.
Bones Pràctiques interculturals	Promoure, difondre i reconèixer les bones pràctiques interculturals generades per iniciatives ciutadanes, associatives o comunitàries.
Cooperativisme i economia social i	Impulsar un canvi de model econòmic i de combat de les

Títol de la proposta	Descripció de la proposta
solidària	desigualtats a través de l'impuls de projectes financers, ocupacionals, d'habitatge, etc. a través de l'economia social i solidària i el cooperativisme.
Antirumors i antiracisme a les xarxes socials	Combatre els rumors falsos sobre els col·lectius i les actituds xenòfobes i racistes a les xarxes socials.
Formació intercultural al professorat	Programa de formació intercultural continuada adreçada al professorat, equips docents i directius de tots els centres educatius de la ciutat.

Total de propostes realitzades

6